



UKA2026/383/274

Paarma Lund Kreutzmann

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan det kommende elektroniske patientjournalssystem kan understøtte kalaallisut og engelsk uden at svække patientsikkerheden. (Medlem af Inatsisartut Juno Berthelsen, Naleraq)

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt der bør indføres en lovmæssigt bindende tidsfrist for ventetid til udredning og behandling, og hvordan retten til behandling et andet sted bør udformes, hvis tidsfristen ikke kan overholdes i Grønland. (Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Inuit Ataqatigiit mener, at det er vigtigt, at vores sprog kalaallisut tænkes ind i det kommende elektroniske patientjournalssystem fra begyndelsen.

Vi ved, at bygdemedarbejdere allerede i dag ofte skriver på grønlandsk i det nuværende journalssystem, Cosmic. Det viser, at behovet er der, og at grønlandsk er en naturlig del af kommunikationen i vores sundhedsvæsen.

Naalakkersuisoq nævner kunstig intelligens, hvilket også er en god mulighed i nogle sammenhæng. Men samtidig skal vi være påpasselige med brugen af kunstig intelligens, når det handler om oversættelse af helbredsoplysninger. AI kan være et nyttigt redskab, men der er grænser for, hvor meget vi bør overlade til teknologien, når det handler om menneskers helbred, diagnoser og behandling. Selv små fejl eller misforståelser kan få alvorlige konsekvenser.

Derfor mener vi også, at vi skal styrke tolkemulighederne og sikre bedre rammer for sproglig kommunikation i sundhedsvæsenet. Teknologien kan hjælpe os, men den må aldrig stå i vejen for, at patienten bliver forstået korrekt.

For Inuit Ataqatigiit skal det kommende journalssystem både understøtte kalaallisut og sikre patientsikkerheden. Det ene må ikke ske på bekostning af det andet.

Ligeledes anerkender Inuit Ataqatigiit intentionen bag forslaget i forhold til udredning og behandling. Ingen borgere bør opleve unødigt lange ventetider, når de har behov for udredning eller behandling.

Sundhedsvæsenet er under et stort pres. Særligt manglen på personale og de geografiske udfordringer gør det vanskeligt at sikre hurtig og lige adgang til behandling i hele landet.

Det ville selvfølgelig være ønskværdigt at kunne fastsætte en lovmæssigt bindende tidsfrist. Men en tidsfrist løser ikke i sig selv udfordringerne med kapacitet og adgang til specialiseret behandling. Derfor mener vi, at det er vigtigt at finde løsninger, der både er realistiske og sikrer reelle forbedringer for patienterne.

Et yderligere samarbejde med andre ser vi som en god mulighed, som vi ved er prøvet af tidligere. F.eks. Ortopædkirurgi. Ved sådan et tiltag skal man selvfølgelig medtænke tolkningsmuligheder samt gode overnatningsfaciliteter.

I den forbindelse vil jeg nævne, at mit partifælle Mimi Karlsen i løbet af denne samling fremsætter et forslag om, at patienter med mistanke om cancer straks henvises til undersøgelse på Rigshospitalet. Det er et konkret initiativ, der skal bidrage til hurtigere udredning, hvor tiden kan være afgørende.

Vi ser positivt på de kommende muligheder for behandling i Danmark, som Naalakkersuisoq refererer til i sit svarnotat. Men det er også vigtigt, at vi fortsat styrker vores eget sundhedsvæsen og sikrer, at investeringer og nye tiltag kan mærkes af borgerne, også på kysten og i de mindre byer.